

Juledag

Salmevalg

Hjerte, løft din glædes vinger, 114

Kimer, I klokker, 100

Lovet være du, Jesus Krist, 108

Det var ikke en nat som de andre, 98

Julen har englelyd, 118

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas

Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra Kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden. Det var den første folketælling, mens Kvirinius var statholder i Syrien. Og alle drog hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. Også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa, til Davids by, som hedder Betlehem, fordi han var af Davids hus og slægt, for at lade sig indskrive sammen med Maria, sin forlovede, som ventede et barn. Og mens de var dér, kom tiden, da hun skulle føde; og hun fødte sin

søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, for der var ikke plads til dem i herberget.

I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. Men englen sagde til dem: ”Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.” Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hærske, som lovpriste Gud og sang:

”Ære være Gud i det højeste og på jorden!
Fred til mennesker med Guds velbehag!”

Prædiken

Nu er julen kommet. Rundt om på jorden er juletræerne pyntet med en stjerne i toppen, med lys og med hjerter. Som barn syntes jeg, at glaskuglerne var særligt smukke. Det var altid mig, der fandt de farvede glaskugler frem. Der

var lyserøde og lyseblå kugler; og dem med et lille snelandskab. Glaskuglerne lå i en gammel æggebakke, for de var skrøbelige og kunne let gå i stykker. Jeg skulle passe godt på. Et år tabte jeg en af glaskuglerne. Den faldt og gik i stykker. Det var en af dem med snelandskab, som jeg holdt særlig meget af. Og pludselig blev skrøbeligheden og forgængeligheden så underligt virkelig for mig. Jeg vidste godt, at kuglen kunne gå i stykker; men den kunne ikke repareres og den kom aldrig til at hænge på juletræet igen.

I en tid med terror, kan en ødelagt glaskugle forekomme ubetydelig. Men glaskuglen er et symbol. Vi hænger den på juletræet, fordi den er smuk, og fordi den symboliserer den skrøbelighed, som Gud tog på sig, da Gud lod sig føde som et spædbarn, der var afhængig af sine forældres omsorg. Der findes intet væsen mere hjælpeløst end et menneskespædbarn. Og julenat lægger Gud sit eget skrøbelige barn i hænderne på mennesker. De mennesker, som engang spiste af det forbudte træ i paradiset og senere dansede om en guldkalv, fordi de var blevet for

utålmodige i deres venten på at høre noget fra Gud. Et lille skrøbeligt barn.

Men der er noget i det skrøbelige, der får os til at vende os mod det og se – og se klart. Måske fordi vi i mødet med skrøbeligheden tør sænke paraderne og være dem, vi er?

Det fortælles, at der engang var to mennesker, der vovede at stå skrøbeligt overfor hinanden. Det skete på en markedsplads i Italien. Man kaldte det et under! En kvinde klædte sig nøgen for en mand, hun elskede. Det var kroppen, hun klædte af, men det var hendes sjæl, som folkene så.

Den unge kvinde stod en dag på markedspladsen, som hun havde gjort så mange gange før. Hun kom på markedet de fleste dage; hun fulgtes altid, fra hun var ganske lille, med sin mor; også denne dag, hvor hun mødte kærligheden.

Han var smuk og ung, ikke mange år ældre end hende selv. Deres øjne mødtes i forbifarten. Da blev hun klar over det. Hun slog undseeligt blikket ned, men da hun igen så op, var han væk. Uden at lægge mærke til hende var han gået

videre i ivrig samtale med en ven. Hun vendte tavst og bedrøvet hjem.

Fra den dag ledte hun hver dag efter den unge mand på markedspladsen. Men hun fandt ham ikke. Til sidst vidste hun ikke længere om han eksisterede.

Endelig en dag fandt hun ham igen.

Han sad lyttende i en kreds omkring fortælleren på markedspladsen. Hun satte sig også ned og betragtede ham. Hun fik længe lov at sidde i fred, så vendte han sig om og kiggede vredt på hende. Hun irriterede ham.

Samme aften blev hun syg med høj feber. Hun lod den rase uden modstand. Men da febertågerne endelig lettede efter flere uger havde hun bestemt sig for at gøre noget ved livet.

Hun opsøgte vismand, der holdt til på markedspladsen, og fortalte ham om sin store kærlighed til den unge mand. ”Vis dig for ham, og han skal se dig,” var vismanden svar. Det blev senere diskuteret, om det nu også var klogt sagt af vismanden – burde han ikke i stedet have belært hende om ærbarhed og stolthed?

Den følgende dag søgte hun sin elskede, og da hun så ham, gik hun beslutsomt derhen og tvang ham til at se hende ind i øjnene. Nu skete det, der siden skulle fortælles gang på gang. Med generte og alligevel bestemte bevægelser løsnede hun sine klæder og lod dem falde til jorden. Hun klædte sig helt nøgen.

Forfærdelsen bredte sig blandt folk; der blev trængsel omkring de to. Men mellem den unge kvinde og mand stod tilværelsen stille et kort øjeblik. Nøjagtig så længe som det tager et under at ske. I det sekund var de helt alene på den overfyldte plads.

Manden så den nøgne kvinde foran ham, og han tog imod den uforstilte kærlighed og fyldtes med uendelig ømhed. Han knælede først for hende, men rejste sig så, indhyllede hende i sin kappe, og tog hende med hjem.

Men stemmerne på markedspladsen steg til forbandelse. Enkelte hævdede, at der var sket et under; men de fleste var oprørte. Men det underlige skete, at allerede næste dag var stemningen vendt. Nu var der et flertal, der bekendte sig til underet. Inden ugen var omme, var ingen

længere i tvivl, og pigens mor, der var løbet hjem af bare skamfuldhed, kunne nu også se det som et mirakel.

Det unge par levede nu som ægtefolk; men en dag kom der en ny fortæller til byen. Han fortalte historier, men han nøjedes ikke med det. Han drog lærdom af dem og fortalte folk, hvad der var rigtigt, og hvad der var forkert.

Den fremmede troede ikke på noget under i det, der var sket med det unge par. Ret hurtigt begyndte han at fordømme dem. Det var især kvinden, der fortjente Herrens tugt.

Hans ord gjorde deres virkning, og efterhånden sneg de giftige ord sig ind hos de fleste på pladsen.

En dag kom parret til torvet for at handle. Da trængte den fremmede sig frem i mængden. Folk veg tilbage for den myndige skikkelse. Med høj stemme fordømte han dem. Nej, ikke manden, men kvinden. Hun havde solgt sin krop på markedet, som handelsmænd sælger deres varer. Ophidselsen steg i mængden. Nu var underet glemt, og folk så med den fremmedes øjne: kvinden var uværdig. Hun måtte straffes. Nogen ledte efter den første sten.

Da trådte hendes mand frem. Han søgte tøvende ordene, men fandt dem ikke. Han stod stille med ulykken malet i sit ansigt.

Men da rettede han sig op og mødte den fremmedes blik. Han vendte sig derpå mod sin elskede. Og langsomt klædte han sig af, og til sidst stod han helt nøgen foran hende. Han fyldtes af kærlighed, og stolt lagde han armene omkring sin hustru. De gik sammen over pladsen uden at et menneske hævede hånden eller stemmen mod dem.

Sådan fortæller Jan Wiese i sin Bog ”Kvinden der klædte sig nøgen for sin elskede”. Her står to mennesker frem i skrøbelighed for den anden. Kvinden for at erklære manden sin kærlighed. Manden for at erklære kvinden og verden sin.

Der er noget dyrebart i det skrøbelige, som ikke gives på anden måde end gennem sårbarhed. Og derfor hænger vi glaskugler på juletræet, som kan gå i stykker; for de symboliserer, at Gud vovede at gøre sig selv hjælpeløs;

Gud lagde sin skæbne i hænderne på almindelige mennesker. En ødelagt glaskugle kan ikke hænges op på træet igen, og derfor kalder skrøbeligheden på en dyb ømhed.

Jeg læste i en lille bog med tyske ordsprog, at når et barn kommer til verden, er det et tegn på, at Gud stadig har tillid til os mennesker. At lægge sit eget barn i andres hænder, er måske den største tillidserklæring der gives. Og Gud erklærede mennesker den tillid, samtidig med at han ved hvordan det vil gå Jesus her på jorden.

På alteret i Ødsted Kirke sidder Gud Fader som Konge på sin trone med et sørgmodigt blik i øjnene. I hænderne holder han den korsfæstede Jesus frem. ”Her er min søn, her er jeg. Det er sådan, jeg ønsker, I skal kende mig. Se på ham, så ser I mig.”

Når frelseren kommer til verden som et lille barn, tør vi stå over for ham som dem, vi er. Der tør vi lade paraderne falde.

Det skrøbelige er måske det stærkeste, der gives.

Kirkebøn

Jesus, du der blev født i Betlehem.

I dag beder vi særligt for alle børn.

Giv dem et hjem.

Lad dem vokse op i fred,

omgivet af kærlige mennesker.

Giv os et sind der ser dig i ethvert barn

så vi arbejder for en verden

hvor ingen børn skal fryse eller sulte,

hvor ingen skal flygte eller slås. Amen